

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра овочівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

_____М.І. Мальований

“_____” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОВОЧІВНИЦТВО

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин

Факультет: Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2019 рік

Робоча програма з дисципліни “Овочівництво” для здобувачів вищої освіти спеціальності 202 Захист і карантин рослин. – Умань: Уманський НУС, 2019 року – 15 с.

Розробник:

Кандидат с.-г. наук, доцент _____ Слободяник Г.Я.

Кандидат с.-г. наук, доцент _____ Тернавський А.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри овочівництва
Протокол від “30” серпня 2019 року № 2

Завідувач кафедри овочівництва
_____ Улянич О.І.

30 серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією вищого навчального закладу для спеціальності 202 Захист і карантин рослин кваліфікації 3212 – Інспектор з захисту рослин

Протокол від 3 вересня 2019 року № 1

3 вересня 2019 року

Голова _____

(підпис)

Тернавський А.Г.

(прізвище та ініціали)

©Уманський НУС, 2019

©Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г., 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u>	Нормативна
	Спеціальність <u>202 Захист і карантин рослин</u>	
Модулів – 2	Кваліфікація 3212 – Інспектор з захисту рослин	Рік підготовки: 3-й, 1-й
Змістових модулів – 6		Семестр 5-й, 1-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції 30 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2,1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лабораторні 28 год
		Самостійна робота 30 год
		Індивідуальні завдання 32 год
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 58:62

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: пізнання природи овочевих рослин, їх походження, знання індивідуального розвитку рослин, опанування технології вирощування розсади, підготовки ґрунту, сівби (садіння), догляду за ґрунтом і рослинами, правильного вибору сорту, збирання врожаю та його товарної доробки.

Овочівництво належить до профільюючої дисципліни у плані підготовки фахівця з плодоовочівництва. При вивченні дисципліни у майбутнього фахівця формуються теоретичні знання з біології розвитку овочевих рослин, їх відношення до факторів навколишнього середовища, практичних знань у технології вирощування овочевих культур в умовах відкритого і закритого ґрунту.

Студент повинен **знати**: осередки походження овочевих рослин і значення цих знань для подальшого пізнання вимог рослин та створення сприятливих умов для їх вирощування. Знати властивості ґрунтів, що відповідають вирощуванню відповідних овочевих культур, будову насіння і способи їх передпосівної підготовки, строки сівби, схеми сівби і садіння розсади, норми висіву насіння, заходи боротьби з шкідниками і хворобами та бур'янами. Повинен знати сорти і гібриди овочевих рослин. Знати перелік сільськогосподарської техніки призначеної для вирощування овочевих культур. Знати технологію вирощування овочевих культур в закритому і відкритому ґрунті. Знати норму споживання споживчих органів окремих овочевих культур. Знати принципи вибору місця і організації будівництва споруд закритого ґрунту.

Студент повинен **уміти**: визначати вирощування овочевих культур з врахуванням їх вимог та агрокліматичних умов господарства, визначити перелік культур для забезпечення ринку овочів, складати сівозміни та культурозміни, визначити кращі попередники в сівозміні; підготувати парниково-тепличне господарство для вирощування розсади; закладати парники, організувати проведення сівби, догляду та підготовка розсади до садіння; організувати вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті, налагоджувати зв'язки між виробництвом і реалізацією виробленої продукції, проводити експерименти і впровадження нових розробок у виробництво.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності за спеціальністю і застосовувати теоретичні знання та методи у виробничих ситуаціях, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності бакалавра з захисту і карантину рослин - здатності до реалізації навчальних та соціальних завдань:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

- ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності.
- ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності бакалавра з захисту і карантину рослин – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

ФК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування продукції рослинного походження.

ФК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів під час вирощування овочевих рослин.

ФК 4. Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за під час вирощування овочевих рослин.

ФК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення.

ФК 6. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки.

ФК 7. Уміння науково-обґрунтовано використовувати засоби захисту рослин та добрива, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК 8. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з овочевими рослинами.

ФК 9. Обчислювальні навички, пов'язані із інформацією з овочівництва.

ФК 10. Практично використовувати навички з вирощування посадкового матеріалу і розмноження овочевих рослин.

ФК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 10. Розуміння фундаментальних основ і використання практичних навичок вирощування овочевих культур.

ФК 11. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих і економічних умовах.

Програмні результати навчання:

ПР 1. Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також вирощування овочевих рослин і підтримання стабільності овочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПР 2. Аналізувати та інтегрувати знання з овочівництва в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи в даній галузі.

ПР 3. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем вирощування овочевих рослин відповідно до зональних умов.

ПР 4. Проектувати й організовувати технологічні процеси підготовки і вирощування насінневого та посадкового матеріалу овочевих рослин відповідно до встановлених вимог.

ПР 7. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овочевих рослин.

- ПР 8. Планувати економічно вигідне виробництво овочевої продукції.
 ПР 9. Організувати результативні і безпечні умови роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи овочівництва.

Тема 1. Овочівництво як наукова і виробнича галузь рослинництва та її завдання. Загальна характеристика овочевих рослин.

Тема 2. Вимоги овочевих рослин до умов навколишнього середовища і методи їх оптимізації.

Змістовий модуль 2. Споруди закритого ґрунту. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур.

Тема 3. Класифікація культивацийних споруд і видів утепленого ґрунту.

Тема 4. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Овочеві культури групи Капустяні

Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування капусти білоголової

Змістовий модуль 4. Група плодкових овочевих культур родини Пасльонові і Гарбузові

Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування помідора.

Тема 7. Біологічні особливості і технологія вирощування перцю солодкого і баклажана

Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування огірка, кабачка, патисона.

Змістовий модуль 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих культур групи Цибулеві і Коренеплоди

Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування цибулі ріпчастої.

Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування часнику.

Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування столового буряка, моркви, петрушкм, селери, редьки і редиски.

Змістовий модуль 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи зеленних та плодкових родин Бобові і Злакові

Тема 12. Біологічна характеристика і технологія вирощування груп Зеленні та Плодові родини Бобові і Тонконогові.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	
	усього	у тому числі

		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи овочівництва.						
Тема 1. Овочівництво як наукова і виробнича галузь рослинництва та її завдання. Загальна характеристика овочевих рослин.	13	2	-	4	5	2
Тема 2. Вимоги овочевих рослин до умов навколишнього середовища і методи їх оптимізації.	9	2	-	-	5	2
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	22	4	-	4	10	4
Змістовий модуль 2. Споруди закритого ґрунту. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур.						
Тема 3. Класифікація культивацийних споруд і видів утепленого ґрунту.	2		-	-	-	2
Тема 4. Технологічні прийоми вирощування овочевих культур.	10	2	-	6	-	2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	14	2	-	6	-	4
Усього годин М 1	34	6	-	10	10	8
Модуль 2						
Змістовий модуль 3. Овочеві культури групи Капустяні						
Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування капусти білоголової	18	6	-	8	4	
Змістовий модуль 4. Група плодових овочевих культур родини Пасльонові і Гарбузові						
Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування помідора.	14	4	-	4	4	2
Тема 7. Біологічні особливості і технологія вирощування перцю солодкого і баклажана.	2	-	-	-	-	2
Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування огірка, кабачка, патисона.	12	2	-	2	4	4
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	28	6	-	6	8	8
Змістовий модуль 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих культур групи Цибулеві і Коренеплоди						
Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування цибулі ріпчастої.	14	4	-	2	4	4
Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування часнику.	6	2	-	-	-	4

Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування столового буряка, моркви, петрушки, селери, редьки і редиски.	9	4	-	1	2	2
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	<i>29</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>3</i>	<i>6</i>	<i>10</i>
Змістовий модуль 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин груп Зеленні та Плодові родин Бобові і Злакові						
Тема 12. Біологічна характеристика і технологія вирощування груп Зеленні та Плодові родин Бобові і Тонконогові.	11	2	-	1	4	4
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	<i>11</i>	<i>2</i>		<i>1</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
Усього годин М 2	86	24	-	18	22	22
Разом	120	30	-	28	32	30

5. Теми лабораторних і семінарських занять

Змістовий модуль	Назва теми	Кількість годин
<i>ЗМ 1</i>		
1	Виробничо-біологічна класифікація овочевих рослин	4
<i>ЗМ 2</i>		
2	Опис морфологічних ознак насіння овочевих рослин та складання гербарію. Семінар ЗМ1.	2
2	Розрахунок площі живлення і норм висіву насіння овочевих рослин. Опитування насіння.	2
2	Розрахунки потреби в розсаді овочевих рослин для відкритого ґрунту.	2
<i>ЗМ 3</i>		
3	Розробка технологічної схеми вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої	4
3	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті	2
3	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	2
<i>ЗМ 4</i>		
4	Розробка технологічної схеми вирощування помідора розсадним та безрозсадним способом. Семінар ЗМ 3.	2
4	Складання технологічної схеми вирощування помідора в зимових теплицях (зимово-весняна культура)	2
4	Розробка технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті. Семінар ЗМ 4.	2
<i>ЗМ 5</i>		
5	Сорти, гібриди і розробка технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої у відкритому ґрунті однорічним способом. Семінар ЗМ 5.	2
6	Семінар ЗМ 6.	2
	Всього	28

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика овочевих рослин. Вимоги до умов навколишнього середовища.	4
2	Технологічні прийоми вирощування овочевих рослин.	4
3	Біологічні особливості і вирощування овочевих рослин групи Капустяні.	
3	Біологічні особливості і вирощування овочевих рослин групи Плодові родин Пасльонові і Гарбузові	8
4	Біологічні особливості і вирощування овочевих рослин групи Цибулеві і Столові коренеплоди	10
	Біологічні особливості і вирощування овочевих рослин групи зеленні і Тонконогові.	4
	Всього	30

7. Індивідуальні завдання – 32 годин

Впродовж семестру студенти виконують індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ), що мають за мету поглибити знання з окремих розділів навчальної програми і сформувати початкові навички оформлення звіту виконаного теоретичного чи практичного дослідження у вигляді реферату, тексту виступу на засіданні наукового гуртка, науковій студентській конференції.

Кафедрою овочівництва визначено, що для студентів спеціальності «Захист рослин» перевагу у тематиці ІНДЗ слід надавати темам:

1. Вимоги до якісного і безпечного вирощування овочевих рослин в Україні і світі – 10 години.
2. Одержання екологічно-безпечної продукції овочевих рослин групи Плодові родини Пасльонові – 4 години.
3. Одержання екологічно-безпечної продукції овочевих рослин групи Плодові родини Гарбузові – 4 години.
4. Одержання екологічно-безпечної продукції овочевих рослин групи Цибулеві і Коренеплідні – 10 години.
5. Одержання екологічно-безпечної продукції овочевих рослин групи Плодові родин Бобові і Тонконогові – 4 години.

8. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення овочівництва вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає приведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління його самостійною роботою у позааудиторний час у відповідність до сучасних принципів

взаємодії викладача і студентів. Заміна навчально-дисциплінарної парадигми освіти на гуманістичну, суб'єкт-суб'єктну уможлиблюється за умови переорієнтації навчального процесу на пріоритетне використання програмованих, особистісно зорієнтованого активних методів модульного навчання, повне забезпечення самостійної роботи студентів засобами навчання як на паперових носіях, так і інтерактивними комп'ютерними засобами.

У відповідності до цих передумов та відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення овочівництва має реалізовуватися методами, які адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання:

Лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, – методи викладу нового матеріалу та активізації пізнавальної діяльності студентів;

самостійна робота, як провідні форми формування практичної та основ навчально-дослідної підготовки, – методи активізації пізнавальної діяльності студентів та закріплення матеріалу, що вивчається;

практичні та індивідуальні заняття, модульні контрольні роботи та домашні контрольні роботи студентів заочної форми навчання, підсумковий залік, іспит як провідні форми контролю та оцінювання знань, навичок та вмінь – методи перевірки знань, умінь та навичок.

У процесі підготовки і проведення *лекційних занять* з курсу овочівництва необхідно сприяти набуттю і розвитку навичок, необхідних для застосування в практичній роботі агронома .

Критеріями оцінки лекції мають бути: 1) зміст лекції (науковість, активізація мислення і проблемність, зв'язок з агрономічною практикою майбутніх фахівців, орієнтація на самостійну роботу студентів, зв'язок із змістом попередніх і наступних лекцій, міжпредметні зв'язки); 2) методика читання лекції (план лекції і його дотримання, повідомлення інформаційних джерел; пояснення математичних понять, проблемність, виділення головних думок і висновків у кінці питань та лекції; ефективність використання лектором тексту лекції, опорних матеріалів, раціональне ведення записів на дошці; доведення завдань на самостійну роботу); 3) керівництво роботою студентів (вимоги до ведення конспекту, навчання і методичне сприяння веденню конспекту, використання прийомів підтримування уваги студентів, дозвіл задавати питання тощо); 4) лекторські дані викладача (знання предмету, емоційність, голос, дикція, мовлення, вміння триматися перед аудиторією, бачити і відчувати аудиторією тощо); 5) результати лекції (інформаційна цінність, виховний вплив, досягнення дидактичних цілей).

Практичні заняття з загального овочівництва є основною формою систематизації студентами здобутих на лекції та у процесі самостійної роботи з інформаційними джерелами теоретичних знань, формування на їх основі практичних умінь і навичок, у процесі спілкування з викладачем вчасно одержувати об'єктивну інформацію про рейтингову оцінку рівня освітньої підготовки. У методиці проведення практичних занять особлива увага має бути звернена на самостійну роботу студента з теми *напередодні заняття*: опрацювання конспекту лекції, тем по підручникам та методичним рекомендаціям для проведення практичних занять, щоб ґрунтовно оволодіти теорією питання. Саме заняття

потрібно розглядати як специфічний вид самостійної роботи, яка проводиться у формі дослідного виконання практичних робіт у послідовності вивчення модулів навчальної програми.

9. Методи контролю

Під час викладання предмету реалізуються поточний, тематичний, модульний та підсумковий види педагогічного контролю. Метод усної співбесіди використовується у процесі допуску студента до виконання лабораторної роботи, а також після опрацювання студентом пропущеної лекції, на індивідуальних заняттях. Поточний контроль та практична перевірка знань студентів здійснюється у ході лабораторних занять. Тематичний (модульний) контроль, метод оцінювання результатів засвоєння змістових та дидактичних модулів здійснюється методом виконання кожним студентом індивідуального тестового завдання.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

У відповідності до рішення вченої ради університету про організацію навчального процесу навчальні успіхи студента з дисципліни за підсумками поточного контролю сумарно оцінюються максимально 70 балами. На екзамені студент може максимально набрати 30 балів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль	Змістовий модуль	Тема	задовільно	добре	відмінно
1	1	Біолого-виробнича класифікація овочевих рослин	-	-	-
1	1	Семінар ЗМ 1	6	8	10
1	2	Гербарій та розпізнавання насіння овочевих рослин	3	3,5	4
1	2	Розрахунок площі живлення і норми висіву насіння овочевих рослин	2	2,5	3
1	2	Розрахунки потреби в розсаді овочевих культур відкритого ґрунту.	3	4	5
2	3	Розробка технологічної схеми вирощування розсади у плівковій теплиці і капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті	3	4	5
2	3	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	2	2,5	3
2	3	Семінар ЗМ 3	7	8,5	10
2	4	Складання технологічної схеми вирощування помідора у відкритому ґрунті	2	2,5	3
2	4	Складання технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті	2	2,5	3
2	4	Семінар ЗМ 4	7	8,5	10
2	5	Складання технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої одно- і дворічним способами	2	3	4
2	5	Семінар ЗМ 5	2	3,5	5
2	6	Семінар ЗМ 6	2	3,5	5
		Разом	43,0	56,5	70,0
		Екзамен	17,0		30,0
		Всього	60		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Овочівництво / Практикум. За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

Сич З.Д. Атлас овочевих рослин / З.Д. Сич, І.М. Бобось. К.: Друк ОО: АРТ-ГРУП, 2010. 112 с.

Конспекти лекцій, нормативні документи, ілюстративні матеріали, природний матеріал.

12. Рекомендована література

Базова

1. Овочівництво / Практикум / За ред. В.І. Лихацького Вінниця, 2012. 451 с.

2. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1996. Ч. I. 300 с.

3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1998. Ч. II. 358 с.

4. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво (практикум). К.: Вища школа, 1994. 365 с.

5. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. Посібник/ Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.

6. Современное промышленное производство овощей и картофеля с использованием систем капельного орошения и фертигации: Учебное пособие для учеб заведений по спец. 1310 «Агрономия» / Гиль Л.С., Дьяченко В.И., Пашковский А.И., Сулима Л.Т. Ж.: ЧП «Рута». 390 с.

7. Гиль Л.С., Пашковський А.І., Сулима Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. С. 144-156.

8. Сич З. Д. Овочівництво: Навчальний посібник / З. Д. Сич, І. М. Бобось, І.О. Федосій. – К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.

9. Болезни и вредители овощных культур. К.: Юнивест Медиа, 2008. 256 с.

10. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. Київ, Арістей, 2005. 341 с.

1. Барабаш О.Ю. Біологічні основи овочівництва / О.Ю. Барабаш, Л.К. Тараненко, З.Д. Сич. К.: Арістей, 2005. 344 с.
2. Барабаш О.Ю. Догляд за овочевими культурами / О.Ю. Барабаш, З.Д. Сич, В.Л. Носко. К.: Нововведення, 2008. 122 с.
3. Барабаш О.Ю. Овочівництво. К.: Вища школа, 1994. 362 с.
4. Болезни и вредители овощных культур. К.: Юнивест Медиа, 2008. 256 с.
5. Болотских А.С. Капуста.– Харьков: Фолио, 2002. 318 с.
6. Болотских А.С. Картофель. Харьков: Фолио, 2002. 254 с.
7. Болотских А.С. Лук. Чеснок. Харьков: Фолио, 2002. 200 с.
8. Болотских А.С. Настольная книга овощевода. – Харьков : Фолио, 1998. 488 с.
9. Болотских А.С. Овощи Украины. Харьков: Орбита, 2001. 1088 с.
10. Болотских А.С. Огурцы. Харьков: Фолио, 2002. 286 с.
11. Болотских А.С. Помидоры. Харьков: Фолио, 2002. 318 с.
12. Буевич А.Н. Овощеводство. Минск: Беларусь, 2006. 213 с.
13. Ганичкина О.А. Все об овощах. СПб.: ЗСКЭО Кристалл; М.: Оникс, 2009. 208 с.
14. Гармонія овочевої краси та користі /З.Д. Сич, І.М. Сич. К.: Арістей, 2005. 190 с.
15. Гриби і грибівництво / П.А. Сичов, Н.П. Ткаченко. Донецьк: СТАЛКЕР, 2003. 512 с.
16. Дереча О.А. Природоохоронна технологія вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті зони північного Лісостепу і Полісся України: Навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2003. 208 с.
17. Дидів О.Й. Капустяні овочеві культури. Львів, 2008. 100 с.
18. Довідник овочівника / О.Ю. Барабаш, П.С. Семенчук. – 2-ге вид., доповн. І переробл. – Львів: Каменяр, 1985. 208 с.
19. Довідник овочівника Степу України / Г.І. Латюк, Л.М. Попова, П.С. Тихонов, Б.С. Ангел, С.П. Максимов, Л.М. Сапожникова, Ю.Є. Ключковський. Одеса: ВМВ, 2010. 470 с.
20. Зелені овочеві культури / О.Ю. Барабаш, С.Т. Гутиря. К.: Вища школа, 2006. 86 с.
21. Капуста цвітна / В.І. Лихацький, В.М. Чередниченко. Вінниця: ВНАУ, 2010. 167 с.
22. Капустные растения: Практический справочник овощевода. К.: Юнивест Медиа, 2009. 256 с.
23. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 1. 536 с.
24. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 2. 240 с.
25. Картофель и корнеплоды / Т.Д. Комарова, Е.А. Непорожня. М.: ООО ТД „Издательство Мир книги”, 2007. 240 с.

10. Книга–каталог. Сорти і гібриди овочевих та баштанних культур. Харків: Магда ЛТД, 2003. 176 с.
26. Козак В. Гриби України. Тернопіль, 2009. 224 с.
27. Лихацький В.І. Чеснок. К.: УСХА, 1990. 96 с.
28. Лихацький В.І. Баштанництво: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2002. 165 с.
29. Мельничук Д. Якість продуктів та сучасні стратегії удобрення / Д. Мельничук, М. Пильников, М. Городній. К.: Арістей, 2004. 487 с.
30. Овочівництво: Навчальний посібник / В.І. Шемав'юв, О.М. Лазарева, Н.В. Грекова, О.М. Олексюк. Дніпропетровськ: ДДАУ, 2001. 391 с.
31. Подпратов Г.І. Короткий енциклопедичний словник з овочівництва / Г.І. Подпратов, З.Д. Сич, О.Ю. Барабаш. К.: ННЦ ІДЕ, 2006. 300 с.
32. Попова Л.М. Часник в Україні. Одеса: ВМВ, 2011. 154 с.
33. Практический справочник овощевода. Томат. К.: Юнивест Медиа, 2010. 256 с.
34. Путырский И. Перец, баклажаны / И. Путырский, В. Прохоров, П. Родионов. – Минск: Книжный Дом, 2000. 96 с.
35. Стецишин П.О. Основи органічного виробництва: Навчальний посібник / П.О. Стецишин, В.В. Рекуненко, В.В. Пиндус. – Вінниця: Нова Книга, 2008. 528 с.
36. Сучасні технології в овочівництві. / За ред. К.І. Яковенка. Харків, ІОБУААН, 2001. 126 с.
37. Теслюк П.С. Картопля: Практична енциклопедія. Луцьк, 2003. 300 с.
38. Улянич О.І. Зеленні та пряносмакові овочеві культури. К.: Дія, 2004. 67 с.
39. Хареба В.В. Наукові основи виробництва капусти білоголової в Україні. – Харків: ІОБ УААН, 2004. 218 с.
11. Щетина С.В. Агроекологічна оцінка технологічних елементів вирощування баклажана: монографія / С.В. Щетина, В.І. Лихацький, С.П. Полторецький, М.А. Щетина; за ред. В.І. Лихацького. Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський М.М»), 2017. 216 с.

Інформаційні ресурси та періодичні видання

http://www.agromage.com/stat_id.

<http://www.agrobiotech.com.ua/ua/using/onion.php>

<http://www.irrigation.org.ua>

http://www.chesnok.info/catalog_left/tehnika_dlya_vozdeljvaniya_luka.html

<http://www.ovoshevodstvo.com/journal/>

<http://www.ovoshchevodstvo-i-teplichnoe-khozyaystvo.html> та інші.

Агроогляд / (Серія Овочі та фрукти). Журнал плодоовочевого бізнесу. Щотижневик.

Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні, щорічно.

Настоящий хозяин. Украинский агрожурнал советов и рекомендаций для профессионалов. Основатель и издатель ООО „Издательство „Деметра”.

Овощеводство и тепличное хозяйство.

Овощеводство. Ежемесячный украинский журнал для профессионалов.

Учредитель и издатель ООО „Юнвест Медиа”.

Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні.

Офіційне видання. К.: ЮНІВЕСТ МЕДІА. Щорічно.

Реєстр сортів рослин України, придатних для поширення в Україні (Овочеві та лікарські рослини), щорічно